

До  
Членовете на научното жури,  
утвърдено със заповед РД 38-119/25.02.2016 година  
на Ректора на СУ “Свети Климент Охридски”

## СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Живко Иванов Драганов относно дисертационния труд на Росен Андреев Карадимов на тема: “Договор за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма”,  
представен за присъждане на образователната и научна степен “доктор”  
в научно направление 3.6. “Право” (Изобретателско, авторско и патентно право)

### **Уважаеми членове на научното жури,**

Представям на Вашето внимание своето становище относно преподавателската и научноизследователската дейност и относно качествата на дисертационния труд на Росен Андреев Карадимов, на тема “Договор за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма”.

### **I. Информация за дисертанта**

Росен Карадимов завършва специалност “Право” през 1989 година, а от следващата година постъпва като асистент по Гражданско и семейно право към катедра „Гражданскоправни науки“ на Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. От 1995 година до този момент той е вписан като адвокат към Софийска адвокатска колегия. Като асистент Росен Карадимов води семинарни занятия по дисциплините Гражданско право – обща част, Семейно и наследствено право, Облигационно право, Правен режим на интелектуалната собственост, а по възлагане е водил лекции по учебната дисциплина Правен режим на интелектуалната собственост. Дългогодишният преподавателски и практически опит на Росен Карадимов се допълва от научното му развитие чрез специализации във водещи изследователки и научни центрове в чужбина, като института “Макс Планк“, Хамбург, Германия, където през 1997 Росен Карадимов е специализирал в областта на търговско право. Преподавателската,

практическата и научната дейност на докторанта свидетелстват за траен и задълбочен интерес в областта на правото на интелектуалната собственост.

## **II. Обща характеристика на дисертационния труд**

Представеният дисертационен труд е посветен на изследване на договора за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма. Дисертацията е в обем от 234 стандартни страници. Списъкът на използваната литература включва 48 заглавия, 34 от които – на български език и 14 – на английски. Направени са 197 бележки под линия. В структурно отношение трудът се състои от увод, седем глави и заключение. В уводната част дисертантът обосновава актуалността и значимостта на изследването, определя предмета, целите и научните задачи, които си поставя трудът. Глава първа е посветена на възникването и историческото развитие на правната уредба на закрилата на сродните на авторското право права като се отделя внимание на правата на радио-и телевизионните организации. В глава втора авторът изследва понятието “телевизионна програма” и прави характеристика на телевизионната програма като обект на сродни права. Трета глава включва анализ на особеностите на страните по договора за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа. В глава четвърта се съдържа общата характеристика на договора, разгледани са видовете договори за преизлъчване и препредаване, направено е отграничение от други сходни договори. В пета глава авторът разглежда въпросите относно предмета и съдържанието на договора за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа. Анализирани са съществените елементи на договора – телевизионната програма, възнаграждението и механизмите за неговото определяне, абонатите, техническите способности, територията и срока на действие. В шеста глава са изследвани правата и задълженията на страните по договора, а в последната – седма глава, дисертантът изследва проблемите във връзка с неизпълнението на договора и в частност правните средства за отстраняване на последиците в хипотезата на неизпълнение.

## **III. Научни и научно-приложни приноси и достойнства на дисертационния труд**

Многобройни са научните и научно приложните приноси на труда, но по-значимите от тях могат да се обобщят както следва:

1. Трудът представлява първото за страната ни самостоятелно монографично изследване, посветено на договора за преизлъчване по безжичен път и препредаването по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма, което значително обогатява научната ни литература по посочената проблематика.

2. Научната новост на дисертационния труд се отнася и до подробния анализ на вътрешните и международните актове в посочената област, както и до изследването на актовете от правото на ЕС. Несъмнено, за изясняването на процесите при развитието на правната уредба, важно значение имат историческият анализ и прегледът на основните теории за закрилата на сродните на авторското право права. Независимо, че дисертацията е посветена на изследване на отношенията във връзка с правата на телевизионните организации, тя има общ принос за развитие на научните знания в областта на сродните на авторското право права – област, която е доста бедна на стойностни научни разработки.

3. Като самостоятелен принос на работата трябва да се отбележи терминологичното изясняване на понятията “разрешаване”, “прехвърляне”, “отстъпване” и “предоставяне на право”, на стр.69-78. Тук следва да намери подкрепа изразената от автора теза, че “разрешава” по смисъла на чл. 91, ал. 5 от ЗАПСП трябва да се интерпретира именно като даване на съгласие за отстъпване на права. Правилно е и изразеното от автора разбиране, че ограничението на срока на договора за използването на произведенията до 10 години не се прилага при отстъпването на правото за преизлъчване и препредаване.

4. Особено внимание заслужава анализът на отношенията на телевизионната организация с трети лица във връзка със създаването на програмата и особеностите при отстъпването на правото за преизлъчване и препредаване на тези обекти като елемент от програмата, на ползващата организация.

5. Авторът е представил свои определения на нормативното понятие “телевизионна програма” и на договора за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма.

6. Направно е предложение *de lege ferenda* за възприемането на легално определение на понятието “телевизионна програма”.

7. Полезни за развитието на практиката могат да бъдат подробно изведените задължения на страните по договора; анализът на правните средства за отстраняване на последиците при неизпълнение; а също и разгледаната съдебна практика в България и в САЩ и прегледа на решенията на Съда на ЕС по преюдициални производства.

Следва да се отбележи, че научните и приложни приноси са коректно отразени от докторанта.

#### **IV. Критични бележки и препоръки към автора**

Без от това да се засягат достойнствата на представения дисертационен труд и с оглед евентуалното му публикуване, към автора могат да бъдат отправени и някои критични бележки и препоръки.

1. Структурата на дисертацията може да бъде подобрена. Глава втора е в твърде малък обем (едва 15 страници), за да се обособи самостоятелно. Страните по договора (глава трета) се разглеждат преди разкриване на правната същност (глава четвърта) и преди анализа на предмета на договора (глава пета). Разбираемо е желанието на автора първо да изясни въпросите относно особеностите на телевизионните организации и на телевизионните програми и тогава да премине към разглеждането на договора. Това може да стане като се обедини съдържанието на глава втора и на глава трета в една глава и там да се разгледат въпросите относно правния статут на телевизионните организации и да се направи общата характеристика на телевизионната програма и на първоначалното ѝ излъчване и предаване.

2. Забелязва се схематичност в отделни части от изложението – например в глава пета, раздел първи (стр. 120 и сл.), също на стр. 48 - 55 и други. На други места въпросите са представени твърде кратко и общо, както е при прегледа на теориите за интелектуалната собственост (стр.11 и сл.).

3. Не може да се приеме за обосновано изказаното от автора твърдение, че носител на правото на радио- или телевизионната организация е лицето, чието наименование или друг идентифициращ знак са посочени по обичайния за това начин в хода на показване/представяне на програмата (стр. 22). Тази презумпция се прилага само по отношение на произведенията, а носителят на правото върху програма е организацията, която е осъществила първоначалното излъчване (чл.91, ал. 1 ЗАПСП).

4. Не следва, също така да се приеме тезата, че договорът за преизлъчване по безжичен път и препредаването по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма е подвид на договора за използване на произведение по чл.36 ЗАПСП, нито че телевизионната организация може да се разглежда като автор (стр.66 и сл.). Изричната препратка към чл.36 не обосновава разширително тълкуване на законовото определение за автор по чл.5 от ЗАПСП, с което тълкуване дисертантът аргументира своята теза. Прилагането по аналогия, което предвижда чл.93 се отнася единствено до съдържанието на договора и до особеностите при отстъпване на изключително, съответно на неизключително право за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма.

Направените по-горе критични бележки не засягат изтъкнатите достойнствата на труда и не променят изцяло положителното ми впечатление.

## **V. Заключение**

Дисертационният труд “Договор за преизлъчване по безжичен път и препредаване по електронна съобщителна мрежа на телевизионна програма” представлява оригинално научно изследване, със съществени приноси за развитието на науката и практиката и отличаващо се с редица достойнства, което следва да получи положителна оценка. Трудът разкрива задълбочените познания на дисертанта в материята на интелектуалната собственост и способността му да води научна дискусия. Считам, че дисертацията отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му, за получаване на образователната и научна степен „доктор”.

**С оглед изложеното предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Росен Андреев Карадимов образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3.6. “Право” (Изобретателско, авторско и патентно право).**

Март 2016  
гр. София

Член на научното жури: .....  
(доц. д-р Живко Драганов)